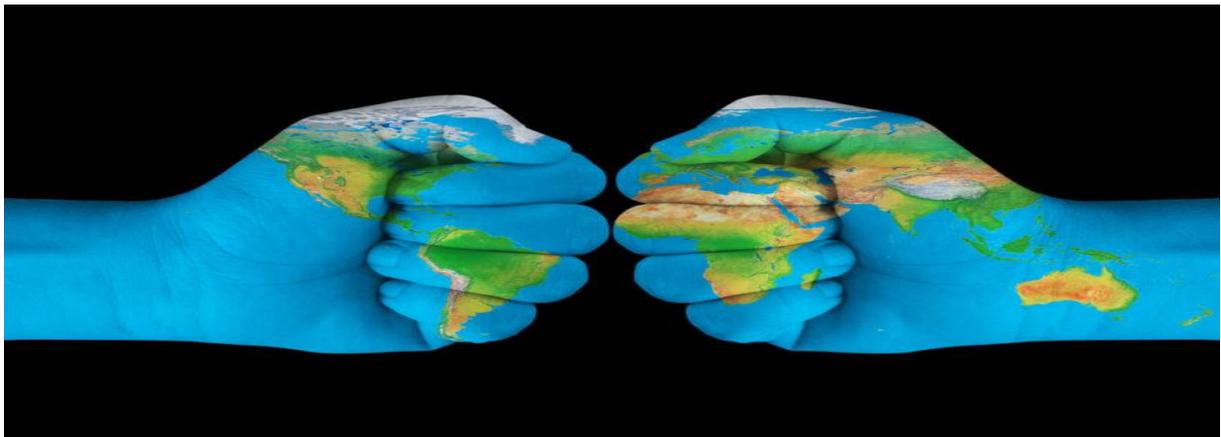

ليکونکی: پيمان صالحی «Peiman Salehi» .
منبع او دخپريدو نيته: گلوبال ريسرچ «2025-06-21» .
ژباړونکی: پوهندوی دوکتور سيدحسام «مل» .

**ايران يوازي نه دی: دا جگړه د نړيوال جنوب
لپاره د امپرياليزم د پای ته رسولو لپاره يوه
تاريخي شيبه ده**

***Iran Is Not Alone: This War Is a Historic
Moment for the Global South to End
Imperialism***

خو ورځې تېرې شوي چې د ايران د اسلامي جمهوريت او اسراییلي رژیم ترمنځ مستقیم پوځي شخړه پیل شوه، او دا لادمخه روښانه ده چې دا یوازې یوه بله سیمه ییزه نښته نه ده. هغه څه چې مورې یې شاهدان یو یوازې د توغندیو تبادلې نه ده - دا د جیوپولیتیک انفلاسیون نقطه ده چې ممکن دمتحده ایالاتوپه مشرۍ دیوقطبي نظم دپای پیل په نښه کړي.

اسرائیل، په یوه حیرانونکې ستراتیژیک غلط محاسبه کې، فرض کړه چې دا کولی شي له ایران سره هغه ډول چلند وکړي لکه څنګه چې یې د سوريې، عراق یا غزې سره چلند کړی دی - د دقیق هوایی بریدونو، رواني جګړې، او معلوماتو کنټرول په کارولو سره د شاتګ لپاره اړ ایستل. مګر د ایران ځواب د وړاندوینې وړ نه و. هغه توغندي چې په **حيفا**

او تل ابیب کی ژور ولگېدل د فزیکي زیان رسولو څخه ډیر څه بې وکرل - دوی د "مطلق مخنیوي" هغه تصور مات کړ چې لویدیځ بې د لسيزو راهیسي کرلی دی.

دا جگړه یوازې د ایران په اړه نه ده؛ دا د نړیوال جنوب لپاره یوه تعریف کوونکې شبیه ده. مگر د دې شبیې ژور اهمیت په هغه ازموینه کې دی چې دا د چین، روسیې، پاکستان، سویلي افریقا، وینزویلا او د نړیوال جنوب نورو هیوادونو ته وړاندې کوي. له کلونو راهیسي، دغو هیوادونو د څو قطبي نړۍ د جوړولو، د امریکا له تسلط څخه د خلاصون او د نوي نړیوال نظم د جوړولو په اړه خبرې کړې دي. خو که چېرې دوی د نړیوالې پایلې په دې شبیه کې غیر فعال یا بې پروا پاتې شي، نو دا ټولې خبرې ممکن بې اهمیتې شي.

نن ورځ د نړۍ سویل هغه شان نه دی لکه څنګه چې په شلمه پېړۍ کې و. دا یوازې کمزوري، په مرستو پورې تړلي هېوادونه نه دي. دا مخ په ودې ځواکونه دي چې د پام وړ اقتصادي او حتی پوځي وړتیاوې لري. چین د نړۍ دوهم لوی اقتصاد دی. روسیه یو لوی اتومي او پوځي ځواک دی. ایران بې سارې سیمه ایز توغندیز ځواک لري. پاکستان، برازیل، اندونیزیا، سویلي افریقا او ترکیه - دا ټول نور د تاریخ په څنډه کې نه دي. دوی د راڅرګندیدونکې واقعیت برخه دي.

جیوپولیتیک پایله: چین او روسیه د منځني ختیځ شخړو ته غبرګون ښيي

د دریمې نړیوالې جګړې ویره نور د مخنیوي لپاره اغیزمنه نه ده ځکه چې د ځواک توازن بدل شوی دی. که دا جگړه نوره هم پراخه شي، او ایران پریکړه وکړي چې د هر مرز تنګی وټیږي، نو نړیوال اقتصاد به ساه واخلي. دا ګواښ نه دی - دا یو حقیقت دی. لویدیځې پلازمینې دا پوهیږي. همدا اوس، په واشنگټن، بروسلز او تل ابیب کې لسګونه فکري مرکزونه د هر مرز د تړل کیدو په صورت کې د نړیوال اکمالاتي زنجیرونو، د تیلو بازارونو او مالي سیستمونو د احتمالي سقوط تحلیل کوي.

مګر دا د ویرې په اړه ندي - دا د انتخاب په اړه دي.

ایا ګلوبل سویل غواړي تاریخ له اړخه وګوري، یا یې شکل ورکړي؟

پاکستان لا دمخه خپل دریځ روښانه کړی دی: که شخړه پراخه شي نو دا به د ایران ملاتړ وکړي. اوس، نړۍ چین او روسیې ته ګوري. که دوی په سیاسي، اقتصادي، او هو، که اړتیا وي، په نظامي توګه ګام پورته کولو کې پاتې راشي - نو د "نوي نړیوال نظم" ژمنه به تشه ښکاري. دا ازموینه ده. په بیانونو کې نه - مګر په عمل کې.

ایران یوازې ولاړ دی، هو. مګر دا د هغو نسلونو وزن په خپلو اوږو وړي چې د امپریالیزم، بنديزونو او محکومیت لاندې یې زغملې دي. که ایران دا جگړه وګټي، دا یوازې د یو ملت لپاره بریا نه ده - دا زموږ د ټولو لپاره بریا ده.

شاید دا به د ډالر د راتیتیدو نښه وي شاید د لویدیځ رسنیو د واکمنۍ پای وي. شاید د نوي اقتصادي او سیاسي تمثیل زیږید نه.

هر څه چې راشي، دا شيبه يوازي د ايران پورې اړه نلري
دا زموږ پورې اړه لري - د نړيوال سويلي هيوادونو پورې.

څوکرښی ددی مقالې دلیکونکی په اړین :

پیمان صالحی

پیمان صالحی یو سیاسي فیلسوف او د نړیوالو چارو شنونکی دی چې په تهران کې میشت دی. د هغه څیرنه او لیکنه د لیبرال ایډیالوژۍ انتقاد، نړیوال سیاسي اقتصاد، د بنديزونو رژیمونو، د استعمار وروسته تیوري، او د څو قطبي نړۍ په جوړولو کې د نړیوال سويل رول باندې تمرکز کوي. د هغه کار په پیری نړیوالو پلیټ فارمونو کې خپور شوی، پشمول د سويل چین مارنېنگ پوست (SCMP)، کاونټرپنچ، گلوبټروټر، المیادین، د خلکو ډیسپېچ، گلوبل ریسرچ، او نور. د صالحی لیکنه د جیوپولیتیکل تحلیل سره فلسفي ژوروالی سره یوځای کوي، د لویدیځ تسلط او راپورته کیدونکي مقاومت غورځنگونو په اړه یو انتقادي لید وړاندې کوي.

-----**په درناوی «22-02025»**

*

Click the share button below to email/forward this article. F

